

kwad had-
st wilden be-
de armen"
re. Ze zeiden
a, ik heb het
dan meteen
mensch, doch
gelijk effect:

ridaring van
ben gezegd:
ge zelf maar
hebben niet
God de Heere
gebracht zou
tgeding, dat
aangediend?
epen: korban
't aangezicht
geven, voor
suseeren. Hij
daad der aan-
juist als zoo-
r de normen
t een „gave”,
len, doch om
ft daar toch
t dat iemand
n „zoo lusti-
at hij in zijn
in” is — nog
als-t-u-blijft,
et een hoon-
ren God zich
r helle,
n de exegese
? Het geld
almatos”, en
rjs voor den
en de kerk-
„verklikker”
zen „moord”?
rst niet naar
heid te doen;
n noemt niet
u móódprijs,
overheid be-
anders.

n beteekenen
t een precies
voor een ver-
gebruik kent
n Dan. 2:6;
d uitgedrukte
ldig is, Lev.
kan men zoo
in feite den
8; desgelijks
erjen, 16, 17.
Judas terug-
kwijt wilde,
was een timé
as betrokken

in het woord
en rechtvaar-
isdadiger zou

t geen enkel
daan met die
t, of men den
ren. Voor die
kele feit van
r in het tem-

t. En ze mis-
achte daad”
urven niet —
ze (achteraf)
godvruchtige
.. dan zijn ze
an wel Judas’
ebben, ja, dan
aat te vertoo-
ulakeion”; de
geld heeft in

er is geloopt
en in de Kor-
udas, zijns on-

ls ik me zoo
n de stad te
koelste plaats
ij verzekerde,
n vaststellen.
k door prach-
t in 1949 al
teruggekeerd.
j bewijst, dat
amenwerking,
t alleen maar
om wat kor-
s door de Ne-

k op vooruit-
een hotel (ik
r Pronk, des-
r, zijn onder-
and”) (groot)
let was ook
n aanmerking
ten, die toen
etaald, als ik

me niet vergis. Maar het was allesbehalve „grand”
als je de afgepaste hoeveelheid eten op je bord zag
liggen. Om van de kwaliteit nog maar niet te spreken.
Niet dat dit hotel slechter was dan andere in den
Archipel: alle gerants hadden toen met de grootste
moelijkheden te kampen om van de menu's iets be-
hoorlijks te maken. Wel was het hotel „grand” in
aanmerking genomen de enorme lachbui waaraan ik
me heb bezondigd tijdens één van de maaltijden. De
goeroe's Coreh en Tanahomba waren toen juist ge-
arriveerd. Van Maleisch had ik toen nog maar heel
weinig verstand, zoodat Pronk het gesprek met de
goeroe's had gaande te houden. En die vertelde toen
een paar staaltjes van zeemansmaleisch aan de goe-
roe's. Pronk was n.l. al jaren aan het loodsweten in
Indië verbonden. Ik begreep er om bovengenoemde
redenen niet veel van. Maar één mop snapte ik toch.
Het gold de uitdrukking: „valseh gebit”. In zeemans-
maleisch heet dat namelijk: gigi balazer. Gigi betee-
kent gebit. Het andere woord exegetiseer ik maar
niet.

„Grand” was het hotel ook gelet op het enorme
standje, dat ik te incasseeren kreeg van mijn Engel-

danks, de hooge heeren gedwongen, uit te laten komen,
voor alle volgende geslachten, dat Israël met zijn eigen
hiërarchen-honoraria geen raad weet. De tempelschat is
wel aangesproken, om den grooten Tempelbouwer voor
een rechtshandel onder Kajáfas' praesidium in handen te
krijgen, maar straks weet heel Kajáfas' consortium met
zijn eigen uitkeering geen raad meer; als ze staan, met
die dertig daalders in de hand, „Iphne Jahwe”, voor 't
aangezicht van Israëls God. De eerste de beste verloop-
pen man, straks de hand slaande aan zichzelf, brengt
de heeren van hun stuk, zoodra hij maar zegt: korban,
leg dat geld nu maar eens vóór Jahwe. Dat Hij u met
die gave aanneme, indien Hij u wél wil. Want gij hebt
gezegd: wij zijn Gods ambassadeurs.

O, wat een perspectief in de bijbelsche tekening! De
leiders hebben Judas afgewezen met een hard gebaar,
hun eigen Herder aan de goddeloozen uitgeleverd — en
zoo de „gemeenschap der heiligen” stuk gemaakt. En
dat ze niet den moed hebben, de quitantie voor aan Ka-
jáfas' Hof bewezen diensten den Heere voor te leggen,
zegt genoeg. Het is de vervulling van wat Zacharia, de
profeet, heeft aangekondigd: de staf der samenbinding
of „Band” is verbroken. De kerk is ontbonden — ze han-
gen aan elkaar als los zand — voor Judas geen conside-
ratie en geen congregatie; voor den Herder geen respect;
het Romeinsche zwaard te hulp geroepen tegen den eigen
Zielzorger; en geen moed om hardop tot God te zeggen,
wat men gemonkeld heeft tegen Judas, toen voor 't eerst
dat geld begon te schuiven.

Is het zoo heel vreemd, als wij elkaar vermanen: leer
eens van Judas?

Wij gelooven het niet.

Want toen die man het „ambt der geloovigen” als zijn
„recht” gebruikte, toen stond hij heel verkeerd. Niet als
iedere man, vrijgemaakt of niet, die op het ambt der ge-
loovigen als op een „recht-van-hem” blijft staan (waar hij
gelijk aan heeft), maar zonder dat hij in den grond der
zaak heeft voor dien God, die alle ambten saam wil la-
ten werken onder de norm van het allen bindend Woord
(want dat vergeten, dáár heeft ieder óngelijk aan).

En toch.....

Toch kunnen wij aan Judas zien, hoe machtig de for-
mule „korban” is. Het ambt van alle geloovigen, dat is
geweldig. Het kan een hiërarchiek in één moment
vernietigen.

Geen wonder, dat de hiërarchen van alle tijden er zoo
mee spotten.

Ze hebben wel eens schoon gelijk, als ze smalen: ze
maken er een potje van, ook bij „die vrijgemaakten”; nu
kun je eens zien, wat er van een kerk terecht komt, waar
ze niet leven in kadavergehoorzaamheid. Ieder moge on-
der ons toezien, als hij zijn „recht” niet als een „roeping”
tévens ziet. Maar voorts: het is een rijk geschenk, dat
ambt van alle geloovigen. Houd eraan vast, met hand
en tand. En zeg maar vaak: dit is nu korban, hier treed
ik mee „voor God”. Weet u iets, dat zoo zeer reinigt, als
dit ééne: met een doodgewoon ding treden-voor-God?

„Doe 't maar in 't zakje!”, — korban. Pas op, dat God
niet zegt: ik lust dat geld niet.

Want korban, dat is niet maar een duit-in-'t-zakje-van-
de-kerk. Korban, — dat is óók een gave, een gedachte,
een bezwaarschrift, een meederheids-, een minderheids-
nota. Korban, dat zij ook een antwoord op vijf synodale
vragen. Is het dat niet geweest, dan is de heele affaire
ijdel.

* * Aanvulling

Hier volgt de titel van het boek dat we verleden week
citeerden voor wat de fotografische reproductie betreft:

[Titelblad]

Een kort begrip der gantsche Christelike Religie.
Inde bygevoechde Tafel voor oogen gheselt;
daer van dit Boeckken de wtlegginge is:
met getuychenissen der H. Schrift be-
wijzende de oorsaken der Salichheit
der Wtvercoren/ ende der Ver-
doemenisse der Ver-
worpenen.

Door Theodorum Bezam eerst in Latijn
ghescreven/ ende nu in Nederduytsche
sprake overgheset/ door
W. V. N.

Tot Leyden,
By Jan Paedts Jacobsz.
Anno 1598.

me niet vergis. Maar het was allesbehalve „grand”
als je de afgepaste hoeveelheid eten op je bord zag
liggen. Om van de kwaliteit nog maar niet te spreken.
Niet dat dit hotel slechter was dan andere in den
Archipel: alle gerants hadden toen met de grootste
moelijkheden te kampen om van de menu's iets be-
hoorlijks te maken. Wel was het hotel „grand” in
aanmerking genomen de enorme lachbui waaraan ik
me heb bezondigd tijdens één van de maaltijden. De
goeroe's Coreh en Tanahomba waren toen juist ge-
arriveerd. Van Maleisch had ik toen nog maar heel
weinig verstand, zoodat Pronk het gesprek met de
goeroe's had gaande te houden. En die vertelde toen
een paar staaltjes van zeemansmaleisch aan de goe-
roe's. Pronk was n.l. al jaren aan het loodsweten in
Indië verbonden. Ik begreep er om bovengenoemde
redenen niet veel van. Maar één mop snapte ik toch.
Het gold de uitdrukking: „valseh gebit”. In zeemans-
maleisch heet dat namelijk: gigi balazer. Gigi betee-
kent gebit. Het andere woord exegetiseer ik maar
niet.

„Grand” was het hotel ook gelet op het enorme
standje, dat ik te incasseeren kreeg van mijn Engel-

[Hierna: Tot den christelicken Leser]
[Hierna volgt op twee pagina's de plaat]
[Op de volgende pagina deze teksten:]

Rom. 11. 35?
O diepte der oordeelen Gods: wie heeft hem eerst
ghegeven ende het sal hem vergolden worden?

2 Tom. 3. 16. 17.
Alle Schrift van God inghegheven/ is oorbaerlick tot
leeringhe/ tot straffinghe/ tot verbeteringhe/ tot onder-
wijsinghe/ die inde rechtveerdicheyt is.

Op dat de mensche Gods gheheel sy/ tot allen goeden
werke volmaecktelick onderwesen.

* * Proceskosten studentencorps

Sedert onze vorige verantwoording ontvingen we nog
volgende giften: N. N. te P. f.250; R. F. E. te D. f.250;
door dhr H. H. v. d. Linden, Goes, van de Kerstconferentie
Geref. jeugdleiders en -leidsters te Amersfoort-Birkhoven
f.42.66, gecollecteerd (!). (U allen wordt bedankt en de ge-

Bestrijding gehandhaafd (I)

Van den heer H. Amelink, oud-secretaris van het
C.N.V., mocht ik een exemplaar ontvangen van het
nummer van 11 November j.l. van de Gids, het or-
gaan van het C.N.V., waarin de heer Amelink een
artikel heeft gewijd aan hetgeen door mij geschreven
werd in ons Jubileumnummer. De redactie van de
Gids zegt zijn oud-secretaris dank voor deze spon-
tane bijdrage. Van mijn kant wil ik ook gaarne mijn
erkentelijkheid ervoor uitspreken, dat de heer Ame-
link aandacht heeft geschonken aan hetgeen dezer-
zijds werd geschreven, al moest hij zijn verweer dan
ook plaatsen onder het opschrift „Te veroordeelen
bestrijding”. Over en weer houden wij ons, naar ik
hoop, ervan overtuigd, dat geen persoonlijke drijf-
veeren, doch overtuigingen ons bewegen. Gaarne zal
ik dan ook zijn uitgebrachte kritiek onder de loupe
gaan nemen. Terwijl ik mij daartoe ga zetten, komt
mij onwillekeurig een herinnering uit mijn jeugdijaren
voor den geest. Zondag aan Zondag ging de heer
Amelink met ondergeteekende (wij kenden elkander
persoonlijk niet; de heer Amelink was toen al een be-
kend man in de Chr. vakbeweging en schrijver dezes
nog maar een schooljongen) dezelfde richting: door
de Ruitstraat naar de Gereformeerde Duytstraatkerk
in Rotterdam-Delfshaven. Aan bepaalde reacties in
zijn kritiek, b.v. als hij het heeft over de valsche kerk
en art. 31 K.O., kan ik wel afleiden, dat wij nu niet
meer kerkelijk dezelfde richting uitgaan en dat we de
laatste jaren om heel wat andere feiten uit elkander
zijn geraakt dan alleen maar om zulke, die verband
houden met verandering van woonplaats, hetgeen te
betreuren is.

Aan het slot van zijn artikel schrijft de heer Ame-
link: „Men ziet dus, welke waarde men aan de publi-
caties van den heer Groen kan hechten. Het blijkt
noodzakelijk dezen schrijver na te rekenen”. Alhoew-
el het gebezigde meervoud van publicaties geen ver-
antwoording vindt in het artikel van den heer Ame-
link, kunnen wij voor narekenen alleen maar dank-
baar zijn, mits het nauwkeurig geschiedt. Wij trach-
ten door duidelijke bronvermelding bij onze citaten
onze lezers daartoe niet alleen in staat te stellen,
doch ook op te wekken. Overweging van hetgeen door
mijn opponent naar voren werd gebracht, noopt mij
tot de conclusie, die boven dit artikel staat. Mijn ver-
antwoording moge hierbij volgen:

De heer Amelink begint met de verklaring, dat mijn
artikel niet door den titel gedekt werd. Ik betrok
daarin ook het C.N.V. en het zou toch gaan over De
Reformatie. Waar De Reformatie blijkens de princ-
piele doelstellingen bij de oprichting ook de reform-
atie op het politieke en sociale terrein wilde doen
inwerken, lag, waar ik mij bepaalde tot het sociale,
een vergelijking met het C.N.V., dat ook reformeerd
op de sociale verhoudingen wilde inwerken, voor de
hand. Ik had daarbij ook een ander onderwerp in be-

vraagde „belooning” komt in orde); door ds J. Poutsma
uit Kornhorn en Marum, waar men den verjaardag van
den pastor vierde, f.10.40 van de gasten; van mej. H. K.
te H. f.250; J. J. v. A. te R. f.5.—; van „de Senaren”
te Z. H. (N.Br.) f.250; van P. S. te R.-Z. f.2.—; firma
Gr. te R.-Z. f.5.—.

Deze aanwinst van f.75.06 brengt het bedrag van deze
3e reeks op f.611.24. Waarvoor hartelijk dank.

En nu loopt het jaar 1950 ten einde (u weet: deze copie
is al oud). Ook op grond van uittalingen van den Senaat
van ons Corps acht ik thans den tijd gekomen, dit ru-
briekje te sluiten. Onze studenten zijn nog niet geheel
waar ze wezen moeten, maar ze hebben toch flinken
steun gekregen, en willen ook hunnerzijds nu wel uit-
spreken, dat ze, dank zij de ruime hulp van uit de kerken,
in staat zijn, verder te komen. Deze spontaan opgekomen
rubriek heeft ons allen vreugde gegeven; het resultaat
heeft ons zeer verblijd. Laat me ook uit naam van het
Corps allen hartelijk mogen danken. Mochten er nog bij-
dragen komen, dan zullen we ze natuurlijk nog graag
incasseeren, maar het aanmoedigen houdt bij dezen op
met een gevoel van blijdschap over bewezen hulp.

K. SCHILDER.

POLITIEK EN SOCIAAL LEVEN

spreking kunnen nemen, b.v. dat der werkstaking,
waarover door dr K. Dijk en de heer A. Schilder in
dien tijd geschreven werd, ook dan zou ik de Gids ge-
raadpleegd hebben, die eveneens in die jaren erover
handelde. Mijn keus viel echter op de principia en de
beleving daarvan voor een christelijk reformatorische
sociale actie, met name omdat deze in hun uitwer-
king ook in onze tijd in geding zijn en ons verdeeld
doen zijn. Daarbij moest ik naar voren brengen het
duidelijk uitgesproken standpunt van het C.N.V., de
kleurloze middenstof van ons volk, als volwaardig be-
standdeel, in de eigen organisatie op te nemen, na
deze voor die organisatie te hebben aangetrokken. In
dit verband liet ik niet onvermeld de kritiek, die in
de twintiger jaren tegen dezen gang van zaken in de
Gids zelf aan het woord was geweest, ook al was zij
blijkbaar tot zwijgen of tot berusten gebracht sinds-
dien. De strijd van den heer A. A. Basooni bewijst,
dat aan deze kritiek in 1950 uit beleidsoverwegingen
het zwijgen werd opgelegd. Nu ontgaat het mij niet,
dat hij zijn narekenwerk mijn geachte opponent deze
zaak geheel onvermeld laat en ook onbesproken laat,
hetgeen door dr K. Dijk nadrukkelijk als richtlijn was
aanbevolen: „door zuiver principieele ac-
tie hen, die wel bij ons, maar niet van ons
zijn, dwingen tot heengaan”. Daartegenover
staat het m.l. verwerpelijk beginsel, zoals het door
het C.N.V. wordt voorgestaan: die bij ons en niet
van ons zijn, bij ons houden en ook daar-
bij nog meerderen van dezulken erbij
winnen. Deze gedachte ligt m.l. ook ten grondslag
aan de circulaire van 25 October j.l. van het C.N.V.
aan haar leden, waarin deze in het kader van de
actie-1950 worden opgewekt, de ongeorganiseerden in
den kring van familie, buurt of straat op te wekken,
zich bij het C.N.V. aan te sluiten. Het stuk zet in met
de dichtregels van C. J. Nobel: „Mijn rechterbuurman
is vannacht gestorven en ik heb nooit een woord tot
zijn behoud gezegd”. Men wordt opgewekt een goed
getuige van den Holland te zijn en den mede-arbeider
ervan te overtuigen, dat wij God moeten dienen ook
in het vakverenigingswerk. Op deze wijze dan doet
men dus iets voor het behoud van zijn buurman, col-
lega en mede-arbeider. Onder aan de circulaire be-
vindt zich een slip, die men kan afknippen en vervol-
gens inzenden met deze redactie: „Waarde vrienden,
ik heb de boodschap doorgegeven. Als lid van de
Chr. vakbeweging geef ik op.....”. Naar het mij
voorkomt liggen er in uitgangspunt, methode en doel-
stelling treffende punten van overeenkomst tusschen
een „Youth for Christ”-actie en deze, die men zou
kunnen noemen: „Workers for Christ”-actie. Volgens
deze methode maakt men Christenen en leden van
de Chr. Vakbeweging „aan den loopenden band”.
Wanneer men dan vervolgens, om een woord te ge-
bruiken uit het rondschrijven aan de afdelingsbestu-

militeairen, die inmiddels te Makassar hun „tenten”
opgeslagen hadden. Niemand zal kunnen zeggen hoe-
veel de familie Pronk voor die jongens geweest is. Ze
vonden er alles: om te beginnen de gemeenschap der
heiligen in het samen gehoorzaam blijven aan Christus’
wil, dat de zijnen één zijn in het ware geloof. Ze
kregen er catechetisch onderwijs, op een onderhou-
dende en zeer leerzame wijze. Ze vonden er raad en
troost in persoonlijk gesprek. Ze vonden er echt-
christelijke gezelligheid, niet het minst ook door de
bemoedigen van mevrouw Pronk, voor wie, ondanks
haar zwakke gestel, niets te veel was. Ik beschouw
het als een groot voorrecht, dat ik zelf van al die
hartelijkheid mee heb mogen genieten. Hoewel al vol-
op in de voorbereiding voor haar terugkeer naar Hol-
land heeft ze ook toen haar huis disponibel gesteld
voor praatavonden en huisbezoeken en alles wat met
mijn werk in verband stond. De militairen, die van
haar gastvrijheid mochten genieten, zullen deze in-
middels reeds overleden zuster-in-Christus nooit ver-
geten.

J. P. v. d. STOEL Jr